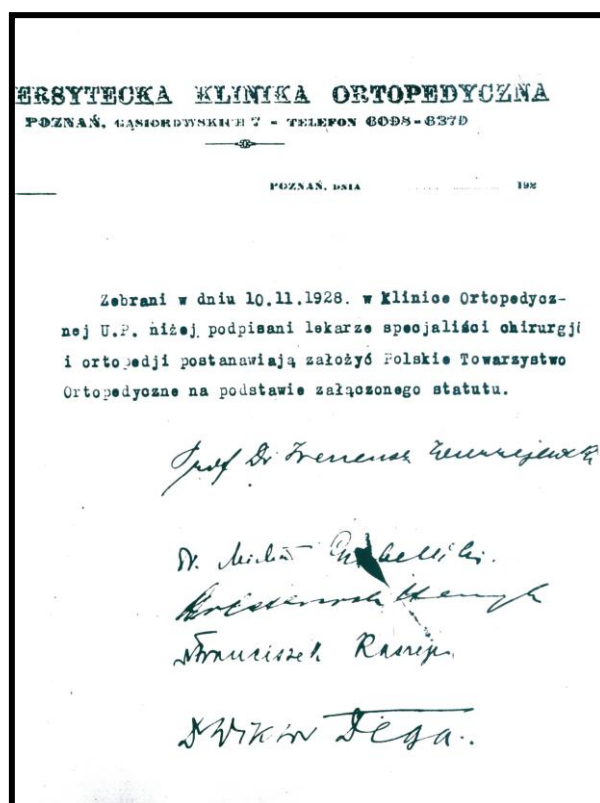


Historia Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego

Dynamiczny rozwój ortopedii polskiej datuje się od 1923 roku, kiedy to powstała w Poznaniu Pierwsza Uniwersytecka Klinika i Katedra Ortopedii. Klinika mieściła się w Poznańskim Zakładzie Ortopedycznym imienia Bolesława, Saturnina Gąsiorowskiego. W 1928 roku przed 80 laty założone zostało Polskie Towarzystwo Ortopedyczne (ryc. 1).



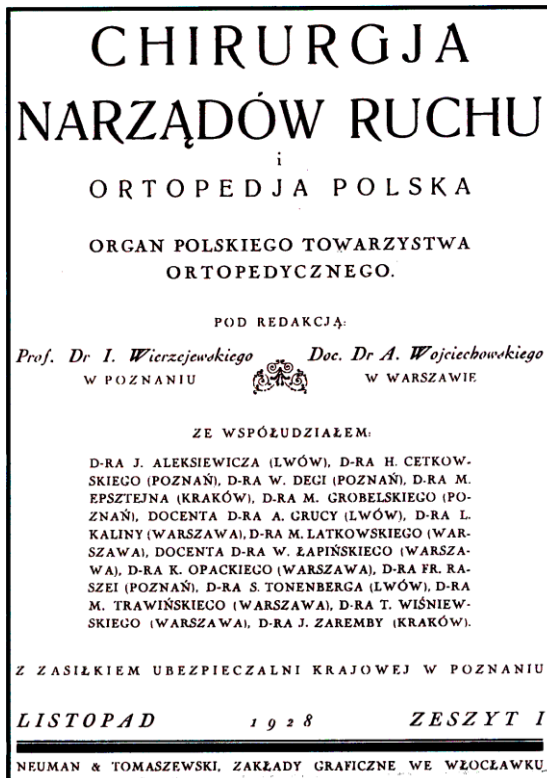
Ryc. 1. Dokument erekcyjny powstania Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego z dnia 10 listopada 1928 roku z podpisami członków założycieli (Ireneusz Wierzejewski, Michał Grobelski, Henryk Cetkowski, Franciszek Raszeja, Wiktor Dega).

Pierwszy Zjazd Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego odbył się w Poznaniu w dniu 17 listopada 1928 roku (ryc.2).



Ryc. 2. Uczestnicy I Zjazdu Ortopedów Polskich Poznań, 17 listopada 1928 roku.
 Siedzą od lewej: P. Grucowa, S. Rechniowski, I. Wierzejewski, A. Leśniowski, W. Łapiński,
 P. Nowicka,
 Stoją od lewej I rząd: nieznany, M. Grobelski, J. Zaorski, nieznany, M. Kosiński, K. Opacki,
 nieznany, Z. Obrębski, Z. Nowakowski, A. Janik, A. Wojciechowski,
 Stoją od lewej II rząd: J. Zaremba, M. Gpsztejn, T. Wisniewski, M. Latkowski, W. Dega,
 K. Kessel, F. Raszeja, A. Zalewski,
 Stoją od lewej III rząd: Z. Wałczyński, R. Zieliński, Z. Dziembowski, nieznany, H. Cetkowski,
 S. Sawicki, A. Gruca,
 Stoją od lewej IV rząd: Witkowski, nieznany, nieznany, L. Kalina.

W przeddzień Zjazdu ukazał się pierwszy zeszyt Chirurgii Narządów Ruchu i Ortopedii Polskiej, oficjalnego organu Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego (ryc.3).



Ryc. 3. Chirurgja Narządów Ruchu i Ortopedja Polska pod redakcją Prof. dr Ireneusza Wierzejewskiego z Poznania i doc. dr Alfonsa Wojciechowskiego z Warszawy.

Wszystkie te doniosłe wydarzenia wiążą się nierozzerwalnie z sylwetką Ireneusza Wierzejewskiego – ojca współczesnej ortopedii polskiej i pierwszego Prezesa Towarzystwa (ryc.4).



Ryc. 4. Ireneusz Wierzejewski w mundurze generalskim (1881-1930).

Inicjatywa Wierzejewskiego zrodziła się już w kwietniu 1928 roku podczas Zjazdu Towarzystwa Chirurgów Polskich w Krakowie. Powołano wówczas zarząd tymczasowy, którego zadaniem było przygotowanie I Zjazdu Naukowego w Poznaniu, opracowanie Statutu

i legalizacji prawnej Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego. „Miało ono złączyć wszystkich lekarzy interesujących się Ortopedią w celu twórczej pracy naukowej i klinicznej oraz podniesienia ogólnego poziomu tej gałęzi wiedzy lekarskiej”. W tym czasie głównym celem Towarzystwa było otoczenie właściwą opieką ludzi niepełnosprawnych i kalekich na skutek wypadków, jak i chorób podstawowych narządu ruchu. W okresie międzywojennym habilitowali się w Ortopedii oprócz Wierzejewskiego, Franciszek Raszeja (1931) i Wiktor Dega (1933) w Poznaniu, Waclaw Łapiński (1933) w Warszawie, Adam Gruca (1928) we Lwowie i Juliusz Zaremba (1936) w Krakowie. Po 5-letnim zawieszeniu działalności Uniwersyteckiej Kliniki Ortopedycznej w Poznaniu nastąpiła jej reaktywizacja (1935), a jej kierownikiem został Franciszek Raszeja, zamordowany przez Niemców w czasie okupacji w Warszawie. W następnych latach powstawały kolejne ośrodki ortopedyczne. W Warszawie kształcenie z zakresu ortopedii odbywało się głównie w klinice chirurgicznej kierowanej przez profesora Adolfa Wojciechowskiego. W Krakowie w 1936 roku powstał oddział ortopedyczny pod kierunkiem doc. Juliusza Zaremby. Doc. Wiktor Dega zorganizował oddział ortopedyczny w Bydgoszczy, dr Henryk Cetkowski w Gdyni, a dr Michał Grobelski i Józef Wolszczan w Poznaniu. W Zakopanem powstało sanatorium leczenia gruźlicy kostno-stawowej. Na Śląsku wybudowano urazowy ośrodek w Piekarach Śląskich.

W 1930 roku w wieku 49 lat umiera profesor Ireneusz Wierzejewski. Siedzibę Towarzystwa Ortopedycznego przeniesiono do Warszawy, gdzie pracował ówczesny wiceprezes Waclaw Łapiński. Kierował on Towarzystwem przez kolejne 2 lata do II Zjazdu Naukowego. II Zjazd PTO odbył się w Wilnie 27 września 1929 roku. Tematem wiodącym było „wrodzone zwichnięcie biodra”. III Zjazd odbył się w 1931 roku w Warszawie i był poświęcony złamaniom szyjki kości udowej. IV Zjazd miał miejsce w 1933 roku we Lwowie, a tematami przewodnimi były „opieka nad kalekami w Polsce” oraz „operacje wytwórcze stawów sztywnych”. Podczas tego Zjazdu zmieniono nazwę Towarzystwa z PTO na PTOiTr. Obrady V Zjazdu PTOiTr. odbyły się w Warszawie w 1936 roku i dotyczyły „leczenia nieswoistych i gruźliczych spraw zapalnych kręgosłupa” oraz „proteżowania w Polsce”.

10-lecie Towarzystwa uczczono podczas VI Zjazdu w Poznaniu w 1938 roku. Tematami głównymi były: „choroba Heinego-Medina” oraz „złamania śródszpikowe”. Przez okres dziesięciolecia liczba członków Towarzystwa wynosiła 86 osób. Z upływem lat zaczęły powstawać oddziały regionalne PTOiTr. w Poznaniu i Warszawie. Prezesem Towarzystwa wybrano profesora Adama Grucę (1938). W tym samym roku Gruca wysunął propozycję organizowania „Dni Ortopedycznych” na wzór istniejących wówczas we Francji „Journées Orthopediques”. Od 1947 roku (Łódź) stanowią one dodatkową okazję (poza Zjazdami) do wymiany doświadczeń z kolegami pracującymi z dala od głównych ośrodków

ortopedycznych, umożliwiając im prezentację swoich zawodowych osiągnięć. W latach 1928-1939 Polskie Towarzystwo Ortopedyczne i Traumatologiczne odbyło 6 zjazdów naukowych. Po śmierci Wierzejewskiego jego prezesami byli kolejno: Wacław Łapiński, Adolf Wojciechowski i Adam Gruca. W tym okresie funkcję Redaktorów Naczelnych „Chirurgii Narządów Ruchu i Ortopedii Polskiej” pełnili: Ireneusz Wierzejewski i Franciszek Raszeja. II Wojna Światowa przerwała działalność PTOiTr. i uniemożliwiła wydanie ostatnich w 1939 roku zeszytów Chirurgii Narządów Ruchu i Ortopedii Polskiej. Po wojnie wznowiła działanie Klinika Ortopedyczna w Poznaniu (1945) oraz powstały nowe Kliniki w Warszawie (1948), Bytomiu (1952), Gdańsku (1953), Lublinie (1954), Krakowie (1957), Wrocławiu (1957), Łodzi (1964), Szczecinie (1966), Białymstoku (1976) ,Sosnowcu (1988) i Katowicach (2000).

Oficjalne otwarcie Instytutu Chirurgii Urazowej w Piekarach Śląskich nastąpiło w 1948 roku. W latach 1950-1951 w Instytucie Doskonalenia Kadr Lekarskich w Warszawie powstały 2 kliniki chirurgii urazowej, rozwiązane po kilku latach w związku ze zmianą struktury tego studium. W ramach Wojskowej Akademii Medycznej otwarto w 1958 roku Klinikę Ortopedyczną w Warszawie, a III Klinice Chirurgicznej w Łodzi nadano profil urazowo-ortopedyczny. W roku 1950 Ministerstwo Zdrowia powołało profesora Adama Grucę na stanowisku Krajowego Specjalisty ds. Ortopedii i Traumatologii, którą to funkcję przejął po nim profesor Marian Garlicki, a profesora Wiktora Dege – na stanowisko Krajowego Specjalisty ds. Rehabilitacji. Obecnie funkcję te pełnią odpowiednio profesor Paweł Małyk i profesor Krystyna Księżopolska-Orłowska z Warszawy. Po wojnie odbyło się 33 Zjazdów Naukowych Towarzystwa, a jego kolejnymi Prezesami byli: Adam Gruca, Zygmunt Ambros, Stefan Łukasik, Marian Garlicki, Gabriel Wejsflog, Alfons Senger, Donat Tylman, Stanisław Piątkowski, Stefan Malawski, Witold Szulc, Józef Szczekot, Andrzej Wall, Kazimierz Rapala, Tadeusz Gaździk, Wojciech Marczyński, Paweł Małyk i Damian Kusz do dzisiaj (tab. 1).

Kadencja	Prezes PTOiTr	Zjazdy PTOiTr	rok i miejsce
1928 - 1930	Ireneusz Wierzejewski	I. II.	1928 – Poznań 1929 – Wilno
1930 - 1931	Wacław Łapinski	III.	1931 - Warszawa
1931 - 1938	Adolf Wojciechowski	IV V VI	1933 – Lwów 1936 – Warszawa 1938 - Poznań
1938 - 1950	Adam Gruca	VII VIII IX	1946 – Gdynia 1948 – Kraków 1950 - Warszawa
1950 - 1954	Wiktor Dega	X XI	1952 – Poznań 1954 - Bytom
1954 - 1959	Zygmunt Ambros	XII XIII	1956 - Warszawa 1959 - Gdańsk
1959 - 1961	Stefan Łukasik		
1961-1972	Marian Garlicki	XIV XV XVI XVII XVIII XIX	1963 – Lublin 1965 – Lublin 1966 - Łódź 1968 – Poznań 1970 – Katowice 1972 - Warszawa
1972 - 1973	Gabryel Wejsflog		
1974 - 1976	Alfons Senger	XX XXI	1974 – Kraków 1976 – Gdańsk
1977 - 1980	Donat Tylman	XXII XXIII	1978 – Poznań – 50-lecie PTOiTr 1980 - Wrocław
1981 - 1982	Stanisław Piątkowski	XXIV	1982 - Lublin
1983 – 1986	Stefan Malawski	XXV XXVI	1984 – Łódź 1986 - Poznań
1987 - 1990	Witold Szulc	XXVII XXVIII	1988 – Warszawa 1990 - Szczecin
1991 - 1994	Józef Szczekot	XXIX XXX	1992 – Gdańsk 1994 - Wrocław
1995 - 1998	Andrzej Wall	XXXI XXXII	1996 – Lublin 1998 - Łódź
1999 - 2002	Kazimierz Rapala	XXXIII XXXIV	2000 – Kraków 2002 - Bydgoszcz
2003 - 2006	Tadeusz Gaździk	XXXV XXXVI	2004 - Szczecin 2006 - Katowice
2007 - 2010	Wojciech Marczyński	XXXVII XXXVIII	2008 - Poznań 2010 - Warszawa
2011 - 2012	Paweł Małydyk	XXXIX	2012 - Rzeszów
2013	Damian Kusz	XXXX	2014 - Wrocław

Tabela 1. Kadencja Prezesów PTOiTr.- miejsce i kolejność Zjazdów.

Fotografie kolejnych Prezesów Towarzystwa ilustrują ryciny:

5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 i 25.



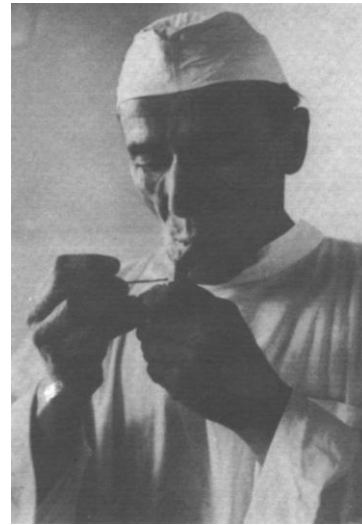
Ryc. 5. Ireneusz Wierzejewski



Ryc. 6. Wacław Łapiński



Ryc. 7. Adolf Wojciechowski



Ryc. 8. Adam Gruca



Ryc. 9. Wiktor Dega



Ryc. 10. Zygmunt Ambros



Ryc. 11. Stefan Łukasik



Ryc. 12. Marian Garlicki



Ryc. 13. Gabriel Wejsflog



Ryc. 14. Alfons Senger



Ryc. 15. Donat Tylman



Ryc. 16. Stanisław Piątkowski



Ryc. 17. Stefan Malawski



Ryc. 18. Witold Szulc



Ryc. 19. Józef Szczekot



Ryc. 20 Andrzej Wall



Ryc. 21. Kazimierz Rapala



Ryc. 22. Tadeusz Gaździk



Ryc. 23. Wojciech Marczyński



Ryc. 24. Paweł Małydyk



Ryc. 25. Damian Kusz

50-lecie PTOiTr. obchodzono na XXII Zjeździe Naukowym, który odbył się w Poznaniu w dniach 6 - 8 maja 1978 roku. Ówczesny skład Zarządu Głównego ilustruje rycina 24.



Ryc. 26. 50-lecie PTOiTr. XXII Zjazd Naukowy – Poznań, 6-8 maja 1978 r.

Od lewej siedzą w I rzędzie: G. Wajsflog, J. Markowa, M. Garlicki, D. Tylman, A. Senger, St. Piątkowski, S. Łukasik T. Żuk,

Stoją w II rzędzie: A. Hlavaty, W. Arct, W. Szulc, A. Kalewski, M. Koszla, B. Kozłowski, J. Daab, L. Wierusz,

Stoją w III rzędzie: L. Birn, S. Jakubowski, K. Molski, S. Zawadziński, Wł. Kowalski.

W skład obecnego Zarządu Głównego PTOiTr. wchodzi: Prezes Damian Kusz, I Wiceprezes Andrzej Bohatyrewicz, II wiceprezes Leszek Romanowski, Członkowie Sławomir Snela i Szymon Dragan, Redaktor Naczelny „Polish Orthopaedics & Traumatology - dawniej Chirurgii Narządów Ruchu i Ortopedii Polskiej” Andrzej Nowakowski, Sekretarz Mariusz Nowak i Skarbnik Henryk Guzik.

Do dnia dzisiejszego członkostwem honorowym PTOiTr. wyróżnionych zostało 51 osób, a medalem imienia Profesora Adama Grucy (1985 r.) (ryc.27 a, b) 21 osób.

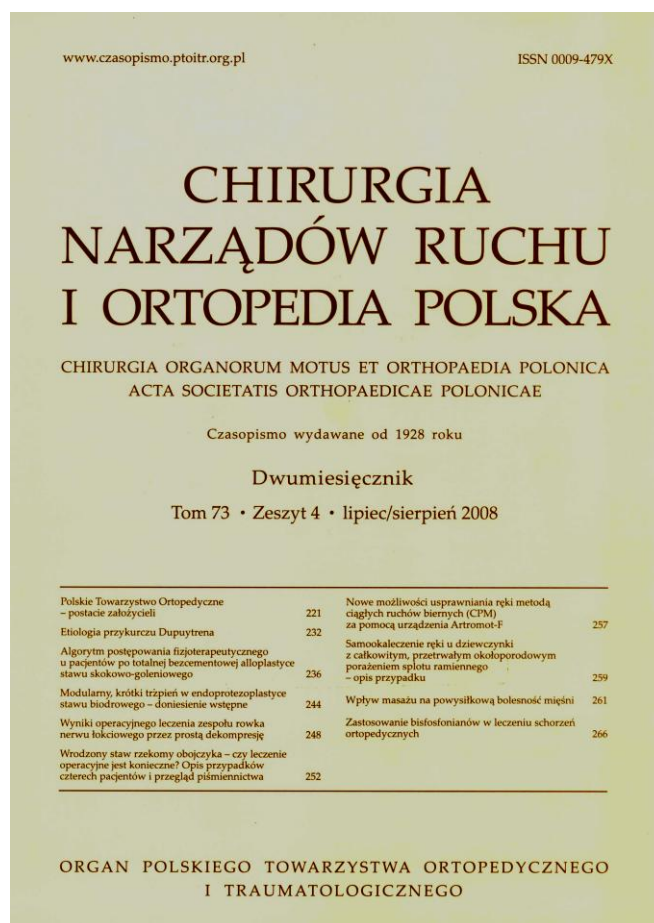


Ryc. 27 a. Medal imienia Adama Grucy – awers.



Ryc. 27 b. Medal imienia Adama Grucy – rewers.

W 1948 roku Towarzystwo reaktywowało swoje czasopismo – „Chirurgię Narządów Ruchu i Ortopedię Polską”, które w roku 1956 z kwartalnika przekształciło się w dwumiesięcznik. Redaktorami naczelnymi pisma w okresie powojennym byli: Wiktor Dega (1948-1976), Alfons Senger (1976-1991), Lesław Łabaziewicz (1991-2006), a od 2006 do dzisiaj funkcję tę pełni Andrzej Nowakowski. Lesław Łabaziewicz pozostał Honorowym Redaktorem czasopisma (ryc.26 a,b).



Ryc. 28 a. Zeszyt (4), tom 73 dwumiesięcznika Chirurgii Narządów Ruchu i Ortopedia Polska - okładka przednia

CHIRURGIA NARZĄDÓW RUCHU I ORTOPEDIA POLSKA
SURGERY OF THE MOTOR SYSTEMS AND POLISH ORTHOPAEDICS

Chirurgia Narządów Ruchu i Ortopedia Polska jest organem Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego publikującym oryginalne prace kliniczne i doświadczalne z zakresu ortopedii, traumatologii i rehabilitacji narządu ruchu. Czasopismo publikuje także opisy przypadków kazuistycznych, technik leczenia operacyjnego, postępowania nieoperacyjnego oraz prace dotyczące zaopatrzenia ortopedycznego i działalności Towarzystwa. W czasopiśmie zamieszczane są również recenzje książek, sprawozdania z międzynarodowych zjazdów, kongresów i szkoleń.

Surgery of the Motor Systems and Polish Orthopaedics is the official journal of the Polish Society of Orthopaedics and Traumatology. It publishes original research articles, clinical reviews, research reports and state-of-the-art reviews related to the area of orthopedics, rehabilitation and advances in patient care. It promotes information exchange among specialists in orthopedics, neurosurgery, and rehabilitation. The journal includes book reviews and announcements of international congresses, meetings and workshops relevant to orthopedic conditions and their treatment, operative techniques and methods, non-operative approach to patients with motor impairment. It promotes a multidisciplinary approach to the pathologic conditions of the motor system, in order to optimize quality of treatment and patient's life standards.

Polskie Towarzystwo Ortopedyczne i Traumatologiczne
Polish Society of Orthopaedics and Traumatology

Zarząd Główny / Head Council

Prezes / President: prof. dr hab. med. **Wojciech Marczyński**
I Wiceprezes / 1st Vice-president: dr hab. med. **Paweł Małydk**
II Wiceprezes / 2nd Vice-president: prof. dr hab. med. **Damian Kusz**

Redaktor naczelny
Editor-in-Chief and Chairman Board of Editors

ANDRZEJ NOWAKOWSKI

Zastępca redaktora naczelnego
Vice Editor-in-Chief

JAROSŁAW CZUBAK

Sekretarz redakcji
Secretary

ŁUKASZ KUBASZEWSKI

Redaktor Honorowy
Honorary Editor

LESŁAW ŁABAZIEWICZ

Komitet redakcyjny / Editorial Board

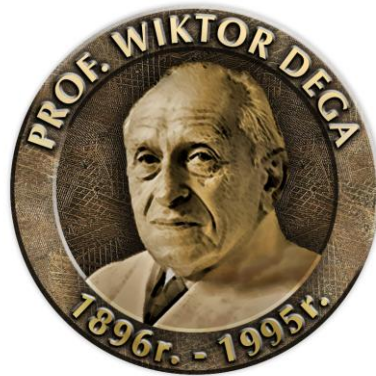
BIELAŃSKI J. – Lubin	KRÖDEL A. – Essen	RAPAŁA K. – Otwock
BOHATYREWICZ A. – Szczecin	KRUCZYŃSKI J. – Bydgoszcz	ROMANOWSKI L. – Poznań
CHOPIN D. – Berck-sur-Mer	KUSZ D. J. – Katowice	SCHLENZKA D. – Helstinki
CHROBOK J. – Prague	KUŚ W.M. – Warszawa	SERAFIN J. – Warszawa
DESZCZYŃSKI J. – Warszawa	ŁOKIETEK W. – Brussels	SKOWROŃSKI J. – Białystok
FABRIS D. – Padova	MALAWSKI S. – Warszawa	SŁOWIŃSKI K. – Poznań
GAZDŻIK T. Sz. – Sosnowiec	MALDYK P. – Warszawa	SMOCZYŃSKI A. – Gdańsk
GÓRECKI A. – Warszawa	MANIKOWSKI W. – Poznań	SYNDER M. – Łódź
GUSTA A. – Szczecin	MARCZYŃSKI W. – Warszawa	SZULC A. – Poznań
HIRAJUMI Y. – Tokyo	MARGULIES Y. – New York	WALL A. – Wrocław
HVID I. – Arhus	MAZURKIEWICZ S. – Gdańsk	WIDUCHOWSKI J. – Piekary Śląskie
KARPIŃSKI M. – Hull	MAZURKIEWICZ T. – Lublin	WIERUSZ-KOZŁOWSKA M. – Poznań
KIEPURSKA-BRANICKA A. – Warszawa	MODRZEWSKI K. – Lublin	WINGSTRAND H. – Lund
KIWERSKI J. – Konstancin	MOLSKI M. – Warszawa	WÓJCIK A. – Cambridge
KOLBAN M. – Szczecin	NAWROT P. – Poznań	ZARZYCKI D. – Zakopane
KRBEĆ M. – Brno	NIEDZWIEDZKI T. – Kraków	ZWIERSZCHOWSKI H. – Łódź
KRÓL J. – Poznań	POMIANOWSKI S. – Otwock	ZOŁYŃSKI K. – Łódź
KRÓLEWSKI J. – Szczecin	RAMOTOWSKI W. – Warszawa	ZYLUK A. – Szczecin

Ryc. 28 b. Zeszyt (4), tom 73 dwumiesięcznika Chirurgii Narządów Ruchu i Ortopedia Polska - okładka tylna.

Obecnie Czasopismo ukazuje się jako „Polish Orthopaedics & Traumatology - dawniej Chirurgia Narządów Ruchu i Ortopedia Polska” w wersji „on line”. Od 1990 roku zaczęło ukazywać się drugie naukowe czasopismo Kwartalnik Ortopedyczny, którego Redaktorem Naczelnym jest Krystian Żołyński. Powstały także inne czasopisma naukowe, a wśród nich Ortopedia Traumatologia i Rehabilitacja (Dariusz Białoszewski), Chirurgia Kolana, Artroskopia i Traumatologia Sportowa (Jerzy Widuchowski) oraz Artroskopia i Chirurgia Stawów (Jarosław Deszczyński). Aktualnie działa w kraju 16 oddziałów regionalnych PTOiTr. (kujawsko-pomorski, dolnośląski, lubelski, lubuski, łódzki, śląski, świętokrzyski, małopolski, opolski, podkarpacki, pomorski, poznański, warmińsko-mazurski, warszawski i zachodniopomorski). Od 1998 roku PTOiTr. należy do *European Federation of National*

Associations of Orthopedics and Traumatology (EFORT) oraz jest licznie reprezentowane w *International Society of Orthopaedic Surgery and Traumatology (SICOT)*. We władzach *EFORT-u* Towarzystwo reprezentują Marek Synder i Jacek Kruczyński, a w *SICOT-cie* Andrzej Bohatyrewicz. Postęp naukowy, doświadczenia kliniczne oraz mnogość stosowanych metod leczenia sprawiły, że stopniowo z ortopedii zaczęły się wyodrębniać podspecjalności, a specyfika zainteresowań ortopedów i traumatologów zaowocowała utworzeniem 9 odrębnych sekcji: chirurgii barku i łokcia, chirurgii kolana, artroskopii i traumatologii sportowej, chirurgii ręki, spondyloortopedii, chorób metabolicznych tkanki kostnej, ortopedii dziecięcej, ortopedii onkologicznej, osteosyntezy, reumoortopedii działających pod patronatem Zarządu Głównego PTOiTr. Nastąpił także podział zainteresowań na ortopedię dorosłych i dzieci. Doszło do zdecydowanego przesunięcia ortopedii dziecięcej z wad wrodzonych w kierunku neuroortopedii, co ma swój związek z dynamicznym rozwojem neonatologii. Wydzieliły się również odrębne towarzystwa, zajmujące się leczeniem określonych deformacji i schorzeń: Towarzystwo Chirurgii Ręki, Polskie Towarzystwo Kręgosłupowe, Polskie Towarzystwo Chirurgii Kręgosłupa, Polskie Towarzystwo Chirurgii Artroskopowej i Polskie Towarzystwo Traumatologii Sportowej. Schorzenia narządu ruchu stanowią poważny problem medyczny i społeczny, dotyczący setek milionów ludzi na całym świecie i dlatego Światowa Organizacja Zdrowia uznała za celowe poświęcenie temu zagadnieniu lata 2000-2010, nazywając je Dekadą Kości i Stawów. Głównym celem tej Dekady było podniesienie jakości życia chorych, chociaż w szerszym zakresie dotyczył także lepszej organizacji ochrony zdrowia i opieki społecznej. PTOiTr. aktywnie włączyło się w międzynarodowe działania tego przedsięwzięcia, a krajowym koordynatorem Dekady z ramienia Towarzystwa został Jacek Kruczyński.

21 września 2007 roku podczas XXXII Dni Ortopedycznych w Toruniu Zarząd Główny na wniosek Walnego zgromadzenia członków PTOiTr. podjął uchwałę o utworzeniu Medalu imienia Wiktora Degi. Przyjęto regulamin i powołano Kapitułę przyznającą to odznaczenie osobom, jako wyraz szczególnego uznania za ich wybitne osiągnięcia dla polskiej i światowej ortopedii i rehabilitacji (ryc.29 a, b).



Ryc. 29 a. Medal imienia Wiktora Degi – awers.



Ryc. 29 b. Medal imienia Wiktora Degi – rewers.

Co przyniesie najbliższa przyszłość PTOiTr. ? Prawdopodobnie nadal będziemy zmieniać nasz punkt widzenia w wielu kwestiach etiopatogenezy, profilaktyki, diagnostyki i metod leczenia schorzeń oraz urazów, stale poszukując nowych rozwiązań naukowo-dydaktyczno-klinicznych, kierując się przy tym dobrem chorego, postępem i nowoczesnością. A przy tym nadal będziemy pięknie się różnić i polemizować z sobą wyłącznie na argumenty. Czy PTOiTr. ma się dobrze ? Odpowiedź jest z pewnością trudna i niejednoznaczna. A może należałoby zapytać, czym jest dla każdego z Nas ? A może bardziej odpowiednie pytanie brzmi: czy w czasie galopującej technicyzacji, przyspieszeń w każdej dziedzinie, powszechnej komercjalizacji oraz wszechobecnego pośpiechu i zaganiania, jest jeszcze miejsce na tak niematerialną i pozornie nieprofitową instytucję ? Wreszcie, czy PTOiTr. jest tym samym dla starszych członków oraz młodych ortopedów i traumatologów ? Z pewnością PTOiTr. jest Naszym Dobrem Wspólnym. Dobrem, o które trzeba dbać i zabiegać na co dzień. Nie od Święta, jakim są Dni Ortopedyczne, czy Zjazd Naukowy. PTOiTr. jest

ogniwem, które Nas konsoliduje i sprawia, że stanowimy pewną elitarną społeczność oraz Ośrodkiem integrującym i nadającym Nam zawodową tożsamość. Marginalizacja bądź alienacja są kompletnie pozbawione sensu, ponieważ nie mamy alternatywnego Stowarzyszenia, które jednoczy nas bez względu na zakres osobistych, wiodących zainteresowań zawodowych w ramach tej znakomitej specjalizacji. Osobiście uważam, że inne Towarzystwa są niezwykle ważne, ale zdecydowanie nasze korzenie to PTOiTr. Bez nich korekta pozostałej części drzewka Nicolasa Andry, prof. med. Uniwersytetu w Paryżu, z okładki podręcznika „Ortopedia, czyli sztuka zapobiegania i poprawiania zniekształceń ciała u dzieci” z 1741 r., nie ma najmniejszych szans na powodzenie. Pozornie nieprofitorne zrzeszenie ? Bez Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego byłibyśmy ortopedami i traumatologami, którzy wykonując codziennie ciężką i odpowiedzialną pracę, stracili możliwość dzielenia się doświadczeniami i wynikami leczenia chorych, a przede wszystkim zapodziali poczucie przynależności do grona wspaniałych lekarzy oraz wynikającej stąd jakże pięknej odrębności zawodowej.

Dziękuję za pomoc prof. Wojciechowi Marczyńskiemu i prof. Andrzejowi Nowakowskiemu.

Z pozdrowieniami

Prof. dr hab. n. med. Damian Kusz

Prezes PTOiTr.